

УДК 339.13

Пижик О. А.

Pizzik O.

Тернопільський національний економічний університет

**ГАРМОНІЗАЦІЯ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ, ЯК ЧИННИК
ЗБЕРЕЖЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ
HARMONIZATION OF TECHNICAL REGULATION AS A FACTOR
OF PROTECTION OF COMPETITIVENESS OF ENTERPRISES**

Торгівля, ведення бізнесу, економічні та соціально-політичні процеси, усе залежить від умов котрі диктує нам глобалізація. Сьогодення показує, що залишатися ізольованими та самодостатніми для країн чи регіонів є практично неможливим. І для того що б залишатися конкурентоздатним та конкурентоспроможним для підприємств, та навіть для держав, потрібно відповідати вимогам глобальним зовнішнім ринкам. І це стосується як великих підприємств так і малих локальних, адже на даний момент навіть мале підприємство може бути гравцем на зовнішньому ринку.

Навіть поверхневий аналіз економічної ситуації за останні 10 років показує, що для торгівлі та надання послуг на зовнішніх ринках для Українських підприємств необхідна масштабна та негайна гармонізація практично в усіх аспектах технічного регулювання, на сам перед за для виживання Українського продукту як такого. Адже торгівельні війни з Російською Федерацією, де відставання в стандартах від загальносвітових та Європейських призвело до практично неможливості доведення якості продукції, неможливості захистити власного виробника та падіння його авторитету, неможливість з ряду причин подолання технічних та економічних бар'єрів на інших світових ринках призвели до високої степені самоізоляції Українських виробників, та фактичної стагнації.

Змінити дану ситуації може грамотна та швидка гармонізація технічного регулювання відповідно до визнаної в усьому світі Європейської системи технічного регулювання, що буде враховувати загальнодержавну економічну політику Євроінтеграції.

Проведене автором дослідження конкурентоспроможності Українських підприємств на прикладі підприємств та організацій Тернополя та Тернопільської області показує, що склалась доволі несприятлива ситуація із організацію ЗЕД підприємствами, які у різний час із різними результатами намагались виходити на зарубіжні ринки. Навіть найбільш відомі в межах Тернопільської області компанії-виробники не можуть вважати свій досвід повністю позитивним, керівники досліджуваних підприємств зазначають про те, що вони не готові повною мірою скористатися тими можливостями, що відкриваються для них на закордонних, передусім, європейських ринках. З іншого боку ми бачимо стабільне зростання долі імпортного товару, зокрема європейських виробників, на внутрішніх ринках України. І основна проблема полягає в тому, що імпортний товар-конкурент є часто не значно дорожчим, а деколи навіть дешевшим від товарів Українського виробника, при тому якісно або дорівнює Українському, або його переважає.

Отже, що б уникнути колапсу на внутрішньому ринку, а також здобути своє місце на зовнішніх ринках автор пропонує : 1 – введення практики круглих столів що до гармонізації технічного регулювання на місцевому та всеукраїнському рівнях; 2 – розробка «карти світових товарних пріоритетів»; 3 – використання поліваріантної стратегії для вдосконалення технічного регулювання України; 4 – розробку нового Закону України «Про регулювання зовнішньоекономічної діяльності», старий закон, що був прийнятий ще у 1991 році застарів, а Угода про Асоціацію взагалі вимагає принципово нових підходів;

1 – дані круглі столи повинні формуватися на основі співпраці та діалогу органів державного та місцевого самоврядування та підприємців різних рівнів, що спростить гармонізацію технічного регулювання, пояснить її загальні принципи для підприємців, роз'яснить усі існуючі переваги від виходу на зовнішні ринки та посилить конкурентоспроможність підприємств і як наслідок України як всередині держави так і за її межами.

2 – «карта світових товарних пріоритетів» покликана визначити національні та інші особливості торгівлі у тих чи інших регіонах і країнах, а також разом із спілкою промисловців і підприємців (УСПП) підтримати розробку «Основних принципів державного маркетингу і менеджменту України»;

3 – поліваріантна стратегія вдосконалення системи технічного регулювання України в контексті зміни політичної ситуації в ЄС, Україні та світі. Виокремлює основні напрями реалізації ефективної зовнішньої політики України. Варіанти прогнозів щодо майбутнього ЄС та їх вплив на подальшу інтеграцію в нього України дасть змогу підготувати низку заходів для збереження тенденції розвитку та гармонізації системи технічного регулювання задля підвищення конкурентоспроможності підприємств.

4 – розробка такого закону є крайні необхідною враховуючи усі нові умови в котрих опинилась наша держава, нові умови здійснення ЗЕД діяльності, та банального осучаснення закону, котрий приймався ще у далекому 1991 році. Також в контексті цього нового Закону передбачити розробку та прийняття регулярного випуску «реєстра експортерів», в котрму висвітлюватимуть широку інформацію про види, напрямки і реальні позиції на ринках, як індивідуальних експортерів так і корпорацій.

Узагальнюючи сказане можна зробити висновок, що назріває переломний момент для нашої економіки та підприємств, в якому

необхідно покласти край самоізоляції, та остаточно визначивши всі пріоритети розвитку, ризики та конкретні вимоги як сьогодення так і майбуття, перейти до конкретних дій та заходів вдосконалення, розвитку і гармонізації в сфері технічного регулювання, задля конкурентоспроможності та конкурентоздатності продукції, збереження її існування як такої, тобто запобіганню її витісненню на внутрішніх ринках. Посилення інформованості підприємств через створення діалогу з місцевими та державними органами самоврядування дасть змогу не тільки виграти час, котрого буде вимагати гармонізація, але і дасть можливість економії коштів на покриття фактичного відставання в розвитку. А розробка поліваріантної стратегії забезпечить не можливість гнучкої зовнішньоекономічної політики, і дасть змогу відмовитися від політики «шляхів відступу», котра являється, де-факто, регресивною політикою.

Список використаних джерел: 1) «Угода про Асоціацію між Україною та Європейським союзом» [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>; 2) Шнипко О. П. Технічне регулювання та інновації /О.П. Шнипко, Л.М. Віткін //Стандартизація, сертифікація, якість – 2007 – № 6 – С. 3-11; 3) Бичковський Р. В. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікацією: монографія /Р.В. Бичковський, П.Р. Гампула. Львів; «видавництво Національний університет «Львівська політехніка», 2002; 4) Гальчинський А. І. Реформи ЄС – справді питання сьогоденного порядку денного /А.І. Гальчинський //Дзеркал тижня. – 2016. – № 3. – С. 6; 5) Гінзбург М. Д., Овчаренко Л.Л., Ключень А. М. Щодо концептуальних засад прийняття іноземних документів зі стандартизації як національних нормативних документів України //Стандартизація, сертифікація, якість. – № 3, 2015р.